

Jávorszki András

Lépcsők

helma

Helma 2022

Jávorszky András

Lépcsők

Novellás kötet

Helma Kiadó 2022

Lépcsők

Írta: Jávorszki András

A könyvet kiadja a HELMA Kiadó.

Cím: 8630 Balatonboglár Szabadság u. 75.

Telefon: +36(30)499-34-77

E-mail cím: info@alkosoft.hu

Webcím: www.helma.hu

A kiadásért felel a HELMA Kiadó ügyvezetője Dvariecki Bálint

Kiadás dátuma 2022.

ISBN: 978-615-6466-75-4

Copyright © Jávorszki András

A borító Szopos Kata munkája.

Minden jog fenntartva.

A könyv bármely részletének közléséhez a kiadó előzetes hozzájárulása szükséges.

Helma Kiadó 2022

Tartalomjegyzék

Lépcsők

Szomjúság

Vérvonal

A találmány

Égi jel

Lépcsők

A toronyház a lakótelep szélén állt szürkén, elhagyatottan. A legfelső szint ablakai tizenöt emelet magasságból néztek le az utcára. Egy üres parkoló húzódott mögötte, azon túl pedig a vasúti töltés.

– Menjünk be oda – javasolta Berci a többieknek. – Nem leszünk szem előtt. Még biztonsági őr sincs.

Augusztus közepe volt, tikkasztó nyári nap. A három fiú órák óta kóborolt a városban. Sört vettek a maradék pénzükön egy ismerős boltostól, aki nem ragaszkodott a személyihez, és feltűnés nélkül szerették volna meginni valahol. A lebontásra váró toronyház erre épp alkalmasnak tűnt. Félrehúzták hát a hevenyészett kordont, majd a kopott munkagépeket megkerülve bementek az alsó szintre. Sorban leültek a lépcsőfokokra, a kibelezett postaládák alá.

– Miért akarják lebontani az épületet? – kérdezte Jocó, miközben felpattintotta az első sörös doboz fülét.

– Gondolom, mert régi. – Gergő is meghúzta a maga adagját majd nagyot büfögött. – Vagy negyvenéves. Anyám azt mondta, ősszel már valami bolt épül a helyén.

– Az jó lesz – bólintott Jocó. – Nem kell majd a körforgalomig buszozni.

A beszélgetés kisvártatva a múlt vasárnapi strandolásra terelődött, ahol szinte az összes zsebpénzüket elverték. Jocó még mindig morgott, amiért ellopták a sortját, és neki fürdönadrágban kellett hazamennie. A másik kettő azóta is nevetett a törtéteken. A középiskola utolsó éve is szóba került, aminek a kezdetéig már csupán két hét volt hátra.

– Hé, azt tudtátok, hogy régebben eltűnt innen pár ember? – váltott témát Gergő, csak hogy ne a sulis legyen terítéken. – Csak így egyszerűen – csettintett a hüvelykujjával.

– Ja, persze. És gondolom, onnan kerültek elő – intett Jocó a ráccsal lezárt alagsori lépcső felé – pörköltnek felkockázva, nem? Vagy inkább valamelyik lakás hűtőjéből, az még jobb. Ez szerintem egy szar, városi legenda – magyarázta. – A neten olvasni ilyenekről egy csomót.

– Örülök, hogy nem csak pornónézésre használod. De senki nem találtak meg.

– Hagyjál már! Honnan tudod?

– A bátyám mesélte. Ő meg az egyik haverjától hallotta, aki itt lakott albérletben egy ideig.

– Oké, én meg hallottam a texasi láncfűrészről. Biztos az is megtörtént – tamaskodott tovább Jocó, de a hangjában máris jól hallható idegesség feszült. Nem szerette a rémtörténeteket.

– Hé, ne nézzünk körül odafent? – Berci, aki eddig csendben hallgatta a fiúkat, most felkelt a lépcsőről, majd a tenyerével leporolta a farmerja ülepét. – Hátha megtaláljuk a sorozatgyilkost – kuncogott.

– Csináljuk – bólintott Gergő. Őt nem kellett sokat győzködni, ha valami hülyéskedés volt soron. – Hallod? Mit mondasz rá? – beleboksztolt Jocó combjába.

– Együtt? – kérdezte amaz. Látták a barátjukon, hogy máris begyulladt. Ezért Berci úgy döntött, kicsit még feszíti a húrt.

– Egyesével. Úgy izgalmasabb. – cigit húzott elő a zsebéből, felkattintotta az olcsó, műanyag öngyújtóját, és rágyújtott. Nagyfiúnak érezte magát tőle. – Felmegyünk és lejövünk, igazából ennyi. Az első felviszi magával ezt. – felmutatta a saját, kiürített sörös dobozát. – Leteszi a tetőkijárat elé. A második is visz egyet, a harmadik pedig lehozza mindkettőt. Ebből tudjuk, hogy mindenki felment.

– Oké. – Gergő is felállt. – Előtte adsz egy cigit?

– Itt van. – Berci odanyújtotta neki a dobozt. – Szívd el, én addig elindulok. Közben matekozzátok ki, hogy ki lesz a második?

Kényelmes tempóban vágott neki a lépcsőknek. Az első és a második szint közötti félemeleten megállt, szemügyre vette a lezárt liftajtót, meg a lépcsőház ablakait, amikről már korábban leszerelték a kilincseket. Az ablakok fehér drótüvegből készültek, így nem lehetett lelátni az utcára. Sajnálkozott emiatt, mert gyerekkora óta szokása volt, ha magasra ment, hogy minden emeletről lebámult az egyre szédítőbb mélységbe.

Idétlen ötlet ez a lépcsőzés, de legalább kicsit feldobja a napot, mondta magának, miközben szórakozottan megütögette az öklével az üveget. Masszívnak tűnt, amit még valamilyen kemény eszközzel is embert próbáló feladat volna kitörni.

Eldobta a csikket és újra elindult. Az egyforma lakásajtók sorra maradtak el mögötte. A levegő sűrű volt és áporodott, ezért később újra megállt, hogy kifújja magát. Ekkor már a kilencediken járt, de ezt csak azért tudta, mert számolta az emeleteket. A szinteket jelző, számozott táblák ugyanis hiányoztak. Csak egy-egy sápadt négyszög jelezte egykori helyüket az évtizedek alatt a portól és cigarettafüsttől besárgult falakon.

Végül felért a tetőkijárat lemezajtáig. A délutáni napfény betűzött az oldalsó réseken, fénypáasmákat rajzolva a levegőben terjengő porba. Próbaképp lenyomta a kilincset, de az ajtó zárva volt, pedig szívesen szétnézett volna odafentről. Letette hát a sörös dobozt és megfordult.

Lefelé könnyebben haladt, vitte a lendület. Most már nem akart megállni sehol. Nyomasztotta az épület kriptacsendje, és egyre szűkösebbnek érezte maga körül a lépcsőház falait. Magának sem szívesen vallotta be, de egy kis gombóc kezdett formálódni a torkában.

Egyszer aztán lefékezett, mert lépések zaja ütötte meg a fülét. Egy pillanatig azt hitte, a saját visszhangja az, de tévedett. Erőtlen, csoszogó lépteket hallott fentebbről.

A szíve nagyot lökött, a gerincét a félelemtől végig bizsergette egy láthatatlan ujjhegy. Ki lehet ez? Biztosan nem egy munkás, hiszen szombat délután nem dolgozik itt senki. Pár másodpercre visszatartotta a lélegzetét, úgy hallgatózott, de a fülében doboló vér elnyomta a neszeket. A gombóc a torkában focilabda nagyságúra dagadt. Azon tanakodott, miért nem találkozott az ismeretlennel felfelé menet? Talán az egyik üres lakásban húzta meg magát?

– Segítség! – a kétségbeesett, rekedt kiabálás, aminek az utolsó szótagja reménytelen nyöszörgésbe fűlt, néhány emelettel magasabbról érkezett. A hang alapján egy középkorú férfi volt az. – Valaki segítsen nekem.

Talán csak egy hajléktalan. Mindenesetre Berci nem akart vele találkozni. Inkább a nyakába kapta a lábát, és rohanni kezdett, kettesével szedve a lépcsőfokokat. A vastag falak szerették a hangokat, eltorzították, cserébe messzire dobálták, így kisvártatva ismét utolérte a kiáltás, igaz, ezúttal már halkabban. Berci úgy határozott, ha leér a földszintre, majd a telefonján hív valakit a segélykérőhöz. Foglalkozzanak vele mások. Bár még nem volt benne biztos, hogy ez jó ötlet. Büntetést is kaphatnak, amiért engedély nélkül bejöttek az épületbe.

Rohant még egy jó darabig, aztán megállt az egyik lépcsőfordulóban. Lihegve dőlt neki a falnak. Az a rémisztő felismerés lett úrrá rajta, hogy már több emeletet szaladt lefelé, mint amennyit felfelé megtett. De hát ez nyilvánvalóan képtelenség, mondta magának. Megijedt, ezért számolta el magát.

– Segítség! – a süket csendbe belehasított egy újabb segélykiáltás, a rémület pedig jeges görcsbe csomózta a fiú gyomrát. Ezúttal nem az imént hallott, rekedtes férfihang, hanem egy nő, vagy inkább egy fiatal lány szava volt az. Közvetlenül a felette lévő emeletről jött.

Tovább szaladt. Tíz emeletet hagyott maga mögött, majd húszat, harmincat, ötvenet. Végül már nem is számolta. A szemei előtt ugyanazok az őrzítően egyforma lépcsők, lakásajtók sora ugrált vég nélkül. Minden fordulóban arra számított, hogy végre meglátja a fiúkat, és egyre fokozódó rémülettel vette tudomásul, hogy még mindig nem jutott le a földszintre. A

liftaknák mellett elrobogva a tekintete állandóan a felvonó ajtói elé tévedt, ahol egy cigarettacsikket látott. Mérget vett volna rá, hogy azt, amit ő dobott el néhány perce. Ott volt minden egyes ajtó előtt újra és újra.

Csak akkor állt meg ismét, amikor a lábaiból kifogyott minden erő. Képzeletében látta a maga mögött hagyott lépcsőfokok ezreit, emeletek tucatjait, vagy talán százait. Az izzadság a szemébe csorgott, pólója a hátára tapadt.

Erőt vett magán, és rogyadozó léptekkel, zihálva ment lefelé még vagy nyolc szintet. Találomra meglökdösött egy-egy lakásajtót. Zárva voltak. Végül nem bírta tovább. A lépcsőre rogyott, a tenyerébe temette csurom víz arcát. Könnyek gyűltek össze a szemében. Aztán elővette a zsebéből a mobilját. A kijelző azonban sötét volt, halott. Nem tudta visszakapcsolni.

Váratlanul felkapta a fejét. Valaki elment mellette. Világosan érezte, de hiába forgatta a fejét, látni nem látta. A léptek azonban ott kopogtak a lépcsőfokokon, mintha csak egy szellem járna körülötte.

– Segítség! – szólt csüggedt hangon. – Segítsen nekem.

A hangját közönyösen dobálták egymás között a lépcsőház falai.

Szomjúság

Már ágyban voltam, és finoman környékezett az álom, amikor meghallottam, hogy odakint megdördül az ég. A halk dübörgés ráérős tempóban gördült végig a hatalmas metropolisz felett, az égbe törő épületek falai pedig, mielőtt végleg elnyelték volna a hangot, sokáig dobálták oda-vissza egymás között.

Felugrottam a heverőről és az ablakhoz siettem, ahol aztán egy mozdulattal félrerántottam az ócska függönyt, de bárhogyan meresztettem is a szemem, a pillantásom képtelen volt átfújni a vaksötét éjszakát. Vártam egy kicsit, hátha megismétlődik az égzengés, és a villámfényt látva megtudhatom, merről közeledik a zivatar, hiába; a hangot nem hallottam újra. Csalódottan sétáltam hát vissza a fekhelyemhez, miközben máris kövér izzadságcseppek gördültek végig a tarkómon. A szobában megrekedt a levegő és nagy volt a meleg. Inni szerettem volna egy pohár vizet, de annak még nem jött el az ideje.

Az ablakon túl teljes nyugalom borult a városra most, hogy a mennydörgés – ha ugyan valóban az volt - robaja elült. Nem neszezték a madarak és a rovarok, az utcák csendjét nem verte fel sem szirénazaj, sem késő éjszakai járókelők, pedig egy ilyen fülledt nyári éjjelen, a régi időkben pezsgett volna az élet. Olykor ugyan feltámadt a szél, ami végigzörgette a kihalt házak ablakait, vagy épp finoman percegő hangok kíséretében szórta szét a gyilkos homokot, de ezen kívül semmi más nem hallatszott. A megszokott éjszakai hangok már csak egy letűnt világ emlékei voltak, semmi egyéb.

Korán ébredtem másnap, még a hajnali szürkületkor, hogy mire megvirrad, túl legyenek a napi tennivalóimon, ami nem volt sok, csakhogy a pokoli hőségben, ami napközben uralkodott, lehetetlen lett volna bármit is csinálni. Miután felvettem az elnyűtt ingemet és a nadrágomat, majd belebújtam a bakancsomba, szokásom szerint ellenőriztem a fegyveremet, nem dugult-e el a csöve a portól? Nagyobb biztonságban éreztem magam általa még annak ellenére is, hogy már évek óta nem láttam errefelé sem embert, sem vadállatot. Aztán lehajtottam két nagy pohárral abból az állandóan langyos, állott vízből, amit innen-onnan összegyűjtött műanyag palackokban őrizgettem a konyhában. Az izzasztóan meleg éjszaka után persze jól esett volna több is, de ezt a fényűzést nem engedhettem meg magamnak. Újabb három pohárral jár majd délben, a legnagyobb

kánikulában, amikor az ember úgysem tud mást tenni, mint hogy pihen. A napi adag többi része pedig a délutáni és az esti órákra jut.

Felkaptam egy üres műanyag kannát, kísétáltam a lakásból, majd – mivel áram híján a lift természetesen nem működött – a poros lépcsőházon keresztül lementem az utcára. A környék csendes volt, a szél sem rezdült. Megkerültem a huszonöt emeletes, üvegből és acélból épült toronyházat, ami már egy teljes éve a főhadiszállásomnak számított. A beköltözésem után az épület százötven lakásából apránként beszereztem mindent, amit az egykori lakók itt hagytak. Szinte már fényűzőnek mondható életet éltem, igaz, ennek a fényűzésnek csak a régi idők felfogásában volt értelme, manapság ugyanis egy palack víz többet ért, mint a toronyház összes kincse. Mégis, rengeteg emléket halmoztam fel; mások egykori életének darabjait. Bútorokat, festményeket, könyveket, gyerekjátékokat, kisebb-nagyobb használati eszközöket, konzerveket, gyógyszert és kötszert, és minden olyasmit, amikről úgy gondoltam, hogy a hasznomra lehetnek, vagy legalább egy kicsit barátságosabbá tehetik az újonnan elfoglalt otthont. Még ruhákat is, bár az állandó hőségben arra volt a legkevésbé szükségem. Azt követően húzódtam be a toronyházba, hogy annak a kertvárosi villának a teteje, amiben előzőleg laktam a város nyugati részén, beszakadt a ráneheződő, több tonnányi homok súlya alatt. Persze kereshettem volna egy hasonló otthont, de a külvárosi családi házakat mind ugyanaz a veszély fenyegette; hogy előbb-utóbb betemeti őket a portenger, ami ide a belvárosba, a magas épületek közé még csak kevésbé hatolt be. Így utolsó menedékként már csak a többszintes építmények jöhettek szóba.

Az épület mögött egy deszkapalánkkal körbevett térség húzódtott. Valamikor autóparkoló volt, amit éppen a válság kirobbanásának idején bontottak fel és akartak újraburkolni, de végül nem lett belőle semmi. Tulajdonképpen ez a terület szolgáltattott okot arra, hogy mindig fegyverrel az oldalamon lépjek ki a szabadba. A feldúlt területen ugyanis valaki még az ideérkezésem előtt kutat fúrt, és abban egy vízszivattyút helyezett el; a víz pedig manapság százszor értékesebb volt bármi másnál. Nem tudom, ki lehetett az, hiszen amikor elfoglaltam az üres épületet, már egy lélek sem élt itt, de gyanítottam, hogy a hadsereg műszaki alakulatai voltak az egykori kútfúrók. Többször előfordult ugyanis, hogy alapos méréseket követően a talajvizet igyekeztek megcsapolni minden olyan helyen, ahol a legkisebb esély is mutatkozott a sikerre. Ez akkoriban történt, amikor a menekülés még csak másodlagos alternatívaként létezett. A környéken szétdobált rengeteg műanyag kanna, valamint egy homokzsákokkal körbebástyázott, kopott őrbódé szintén arra utalt, hogy itt egykor naponta osztottak innivalót fegyveres felügyelet mellett a szomszédos lakosságnak. Azonban a katonák

mostanra eltűntek, mindössze a szivattyú maradt utánuk, amit korábban már megjavítottam, azóta pedig minden reggel bekapcsoltam, hogy a vízadagomhoz hozzájussak. Ám a kút sajnos napról napra kevesebb utánpótlást adott. Mostanában jobbára már csak csordogált.

A felbontott terepen egy viszonylag vastag, hepehupás földréteg is visszamaradt, így itt néhány növény is tengődött; a zöld levelek látványa a víznél is üdítőbben hatott rám most, hogy már semmilyen más szín nem létezett a világban, csak a monoton szürke és az izzó sárga. A növények magvait egy supermarket raktárában találtam egy palack vodkával és egy karton eper ízű üdítővel együtt úgy másfél éve. Az üdítős palackokat persze már régen kiürítettem, csupán azt az egy üveg alkoholt tartottam meg a majdani „jobb idők” megünneplésére, amiknek, ha olykor kétkedve is, de még bíztam az eljövételében.

Az elültetett magvak némelyike az állandó öntözésnek hála kikelt, és egy kevés sápadt, csenevész zöldséggel egészítette ki az amúgy szűkös készleteimet, amelyek jobbára úgyis csak kétszersültből, valamint hal és húskonzervből álltak. Meg kekszből, édes, száraz kekszből, amit egy kamion roncsai közt találtam jókora mennyiségben, és aminek az elfogyasztása után a szokottnál is nagyobb szomjúság gyötört. Bármilyen mást, például lédús gyümölcsöket, édességet, kenyeret, vagy éppen frissen sült húsokat már hosszú évek óta csak a legmerészebb álmaimban ettem.

A nap éppen akkor bukkant fel a horizonton, amikor a szivattyúhoz mentem, a meleg pedig jól érezhetően máris fokozódni kezdett. Kinyitottam a szivattyút, majd leültem egy kőre, és türelmesen néztem a vékonyka csíkban folydogáló vizet. Jó húsz percbe került, amíg a magammal hozott ötliteres, műanyag vizeskanna idegörlő lassúsággal megtelt, és én nem hitegettem magam azzal, hogy a helyzet idővel jobb lesz. Miután az első töltéssel végeztem, megfogtam a kannát, majd a vizet gondosan elosztva a növények közt sorban meglocsoltam mindegyiket. Ezután következett az az adag, ami nekem járt, és amit gondosan be kellett osztanom.

Két ilyen töltés után általában fél napokat is várni kellett arra, hogy a kút újra adjon valamit. Úgy okoskodtam, hogy van odalent a mélyben egy természetes tározó, ami ilyenkor lassan újra megtelik egy aprócska vízből. Igyekeztem folyamatosan annyi utánpótlást eltárolni az innen-onnan összegyűjtött üvegekben, amennyit csak tudtam, de ez egyre kevesebb és kevesebb volt. A mindennapi fogyasztás lassan elérte azt a szintet, amit még egyáltalán ki tudtam sajtolni a szivattyú segítségével.

Miközben a kannát újratöltöttem, a gondolataim egyre csak visszatértek az előző este hallott égzengésre. Valahol a városon kívül vihar volt, ebben szinte biztos voltam. Az a hang nem lehetett semmi más, és mert

évek óta nem hallottam már effélét, ez újra bizakodással töltött el. Ha egy zivatar kialakult, akkor idővel kialakul több is, és csak idő kérdése, hogy ismét rendszeressé váljanak az esőzések. Hittem benne, hogy a megbolygatott természet, ami egykor revánsot vett az emberiségen, végre újra úgy fog működni, ahogyan azt régen tette.

A forró délutánt a toronyház viszonylag hűs falai között heverészve töltöttem el, teljesen eseménytelenül. Előző nap belekezdtem ugyan egy rongyos verseskötet olvasásába, most viszont nem volt kedvem folytatni. A szerény vacsorát követően megmosakodtam, ami tulajdonképpen csak abból állt, hogy egy benedvesített ronggyal mindenütt végig töröltem magam. Ennél több vizet egyszerűen nem pazarolhattam el a tisztálkodásra. A hajamat, ami rendezetlen fürtökben lógott lefelé a vállamig, így sem mostam meg már időtlen idők óta, hiszen ehhez egy egész napnyi vízadagot kellett volna feláldozni. Összekócolódott szakállamból pedig pergett a homok, akárhányszor csak hozzáértem. Még az a szerencse, hogy a különféle élősködők, amik táborot verhetek volna az ember szőrzetében, már régen eltűntek.

A következő három nap csendes egyhangúságban telt. Az embernek nincs sok dolga, ha egy élettelen sivatag közepén, egy halott metropolisz romjai között él. A negyedik éjszakán azonban, félálomban forgolódva újra meghallottam azt a jellegzetes, dübörgő hangot.

Nem, ez nem álom, hasított belém a felismerés, és máris talpon voltam. Megint odasiettem az ablakhoz, de újfent nem láttam semmit, csak a halott város sziluettjét, ami élesen rajzolódott ki a keleti horizonton lassan felfelé kapaszkodó telihold beteges, narancsvörös fényében. Most már olyan lelkesedés vett erőt rajtam, hogy egyszeriben felrántottam a bakancsomat, és úgy, ahogy voltam, anyaszült meztelenül kirohantam a lakásból a lépcsőházba. Bolond dolognak tűnt, de végül is ki előtt kellett volna szégyenkeznem, amiért ruhátlanul szaladgálok? Legfeljebb az a néhány, fehérén derengő koponya nézhetett volna rám rosszállóan, amelyek a beszakadt lakásajtók mögül bámultak vakon a világra.

Tizenöt szintet rohantam felfelé, egészen a huszonötödik emeletig, majd onnan tovább a tetőkijáratig. Homok és üvegszilánkok csikordultak a talpam alatt minden fordulóban, olykor pedig meglazult padlócsempék zörrentek meg. Mikor végre zihálva kiléptem a tetőre, már patakozott rólam az izzadság. A régi beidegződés, miszerint minden csepp folyadék számít, most is dolgozott bennem, ezért ahogy letöröltem az arcomról a verejtéket, máris elkezdtem azt lenyalogatni az ujjaimról.

Aztán körbenéztem. Alattam egészen a látóhatárig terült el a hallgatag, sötét kísértetváros. Keleten és északon az ébredő hold fényében

derengő sivatag, messze nyugaton a látóhatárt uraló kopár hegyek; déli irányban pedig egy zivatarfelhő. A szívem akkorát lökött a látvány okozta izgalomtól a bordáim mögött, hogy azt hittem, menten ki is ugrik onnét.

Ott volt az, ami után évekig sóvárogtam. Óriási, sötét árnyként, méltóságteljesen siklott végig a déli látóhatáron, akárcsak egy gigászi vitorlás hajó. Az égbolt sötétjétől elváló fekete tömeget időnként kékes villanások járták át. A morajlása halk volt, jócskán lemaradva a villámfényektől, ami azt jelentette, hogy eléggé messze jár. De ebben a pillanatban ez nem számított, csak az, hogy a szemeim előtt ott tombolt egy vihar, és én komolyan hittem, hogy a szomjazás korszakát lassan felválthatják végre a hűsítő esők.

Bár a zivatar ezúttal is elkerülte a várost, a puszta látványa is akkora izgalommal töltött el, hogy aludni sem tudtam már azon az éjszakán.

Kora reggel, mielőtt még a hőség teljes erővel tombolni kezdett volna, elindultam a belváros irányába. A saját szememmel is látni akartam, van-e valami nyoma az előző éjszakai esőnek? A város szíve ugyanis alacsonyabban feküdt a metropolisz déli részeinél, amerre a felhőt láttam; a messzi déli végek meglehetősen dimbes-dombos vidéknek számítottak, a közeli városközpontot azonban kettévágta az egykori folyó medre, így a város vizei javarészt arrafelé folytak le. Úgy okoskodtam hát, hogy az odavezető csatornáknak, amelyek még nem dugultak el teljesen, maradnia kellett csapadéknak.

Utam első szakaszaként keresztülvágtam egy hajdanán zöldellő parkon, ami mostanra a ropogósra száradt, halott fák és bokrok nyughelye lett. Némelyik már kidőlt, de a legtöbbjük az élettelen, fekete ujjakhoz hasonlatos gyökereivel még mindig csökönyösen kapaszkodott a csontszáraz, szétrepedezett talajba. Innen egy széles sugárútra fordultam rá, amit helyenként már bokáig elborított a por. Az út két oldalán az égbe szökő, magas épületfalak között sétálva pontosan úgy éreztem magam, mint egy forró, sivatagi kanyonban. Egy letűnt korszak mementójaként az egyik kereszteződésben összetorlódott autók, és egy magára hagyott harckocsi zárta el részben az utat, közvetlenül mellette pedig egy három méter magas, egykor szebb napokat is látott rendfenntartó droid árválkodott. A robot egykoron alkalmas volt arra, hogy már a puszta megjelenésével félelmet ültessen a rosszban sántikálók szívébe, mostanra azonban nem volt egyéb, mint másfél tonnányi elárvult fémhegy, ami megvakult szenzorokkal meredt a világra. Kicsit odébb egy kifosztott gyorsétterem reklámtáblája hevert az úton, közvetlenül mellette pedig egy kiégett vegyeskereskedés korma szennyezte be vastagon a falakat. Ismerős volt számomra a környék, mert

annak idején itt éltem én is, az ötvenedik utcában; eszembe is jutott, milyen régen nem jártam már erre.

Most nem vettem magamnak a fáradságot arra, hogy átnézzem a régen kisemmizett üzletek sorait. Manapság úgyis valóságos csodának számított, ha az ember rábukkant bármi ihatóra, ahogy én a múlt évben az üdítőkre. Ebben nem csak a klímakatasztrófa, de hatóságok is közrejátszottak akkortájt, amikor a krízis kibontakozásakor zároltak minden készletet, majd azokat jegyrendszer alapján, ijesztően kis mennyiségben kezdték szétosztani. Így járt a palackozott víz, az üdítők, de még az alkohol is. Válogatni pedig nem lehetett, mindenki azt kapta, ami éppen jutott neki, így aztán előfordult, hogy gyerekek kortyolgatták a sört, és súlyos cukorbetegség a túlcukrozott dzsúsz. Emiatt az emberek természetesen készleteket kezdtek elraktározni, csak hogy egy idő után már nem volt azokat miből pótolni, ezért a tartalékok ugyanolyan gyorsan el is fogytak, mint ahogy felhalmozták őket. Eközben a kormányzat elkezdte vagy megsemmisíteni, vagy újrapirolással ihatóvá tenni az arra alkalmas vegyi anyagokat és a háztartásokban használt különféle folyadékokat, abbéli félelmükben, hogy az emberek majd kínzó szomjúságukban végül ezeket is elfogyasztják. A félelmük nem is volt teljesen alaptalan. Százával kerültek kórházba a kiszáradástól félőrülté vált emberek, akik víz helyett sokszor tömény alkohollal vagy háztartási vegyszerekkel próbálták a szomjukat oltani. Én magam is tanúja voltam egy ilyen esetnek akkoriban, egy elsősegélynyújtó helyen. Egy fiatal fiú, aki már legalább egy hete egy kortyot sem ivott, végső elkeseredésében egy egész palack szájvizet húzott le, amire guberálás közben talált rá egy szemetes konténerben. Balszerencséjére azonban nem bírta odalent tartani, néhány perccel később kihányta az egészet, a hányás pedig csak tovább fokozta nála a kiszáradást, ami miatt nemsokára szomjan halt. Már az infúzió sem segített rajta, egyszerűen nem tudtam neki elegendő adagot bekötni.

Egy órányi séta után értem el a hidat, amelyen gépkocsik százai álltak összetorlódva. Több járművet is fosztogatók beleztek ki annak idején, és akadtak itt olyanok is, amelyekben még mindig holttestek voltak. Emberi maradványok, amelyek kifakult ruhafoszlányokat viselve, múmiává aszalódva, vicsorgó fogsorral ültek az ülésekben, örök mozdulatlanságba dermedve. Volt idő, amikor viszolyogva bámultam az efféle maradványokat, de ez mára elmúlt. Egyszerűen közömbössé tett a halál iránt az, hogy az elmúlás réme nap mint nap táncot járt körülöttem.

Az átkelő tövében, a sziklás rakparton végigkapaszkodva leereszkedtem az üres folyómederbe. Tudtam, hogy errefelé több, széles

kiömlőnyílás is van, amelyek egykor egyenesen a folyóba vezették a csapadékvizet. Ezeket akartam átkutatni.

Szinte egész nap megállás nélkül mozogtam a folyó partja mentén, és átnéztem legalább másfél tucat csatornanyílást, azokat, amelyek elég tágasak voltak ahhoz, hogy egyáltalán be lehessen menni. Némelyikben több száz métert is sétáltam, és egy elemlámpa fényénél vizsgáltam a poros betonaljzatot, pocsolya, vagy legalább átázott hordalék után kutatva, de semmi ilyesmire nem bukkantam. Ellenben, ha a kiszáradt patkánytetemetek akartam volna halomba gyűjteni, kétségkívül sikerrel járok. De a kudarc nem szegte kedvemet. Úgy okoskodtam, hogy az eső talán mégsem érte el a város magasabban fekvő részeit, hanem jóval odébb, a metropolisz déli határain túl esett, és a kietlen dombokat öntözte meg.

Az egész napos fel-alá járkálás a szeptemberi nap gyilkos sugarai alatt, a negyven fok körüli forróságában teljesen kimerített, ráadásként a csatornahálózat oldalfalai is kályhaként ontották rám a meleget. Két liter vizet hoztam magammal, amit délutánra az utolsó kortyig megittam, mégis úgy éreztem magam, mint azok a szerencsétlenek ott fenn, az autókban. Elhatároztam, hogy árnyékba húzódok és pihenek, megvárom az estét, mert ha ilyen állapotban sétálok visszafelé a tűző napon, alighanem egy kilométert sem bírok majd megtenni, mielőtt összeesem. Ez a kegyetlen forróság, és a szinte tökéletesen száraz levegő minden morzsányi vizet és energiát elszívott az emberből. Behúzódtam hát egy aluljáró árnyékába, és vártam.

Hét óra után az ég előbb rózsaszínbe majd lassan vörösbe fordult, míg végül beállt a tompa szürkület, így végre elindulhattam. Minden tagom külön-külön fáj a folyadékhiánytól, a fülem zúgott, és úgy éreztem, egy abroncs szorítja össze a koponyámat. Olyan volt, mintha csak alapos másnapossággal küzdenék, holott efféle luxusban már hosszú évek óta nem volt részem. Erre gondolva felrémlettek bennem az emlékek az egyetemi évekről, a hajnalig tartó bulikról, és arról, hogyan tört derékba és omlott össze nem sokkal azután minden biztosnak hitt pont, amikor bekövetkezett a katasztrófa.

Negyed századdal ezelőtt kezdődött, de az emberek még küzdöttek néhány évig az elkerülhetetlen ellen, mielőtt menekülőre fogták. Tizenhárom nyár telt el azóta, hogy az utolsó szállítójárművek is eltűntek az északi horizonton. Még ma is tisztán látom magam előtt a több szintes, gigászi gépeket, amint széles láncfalpaikkal megállás nélkül kavargják a forró homokot. A robotrepülőgépeket, amelyek ezüstös szitakötőrajként röppennek fel az égre, hogy a sarkkör közelében létrehozott telepekre szállítsák az utánpótlást. Miután a csapadékelhők teljesen eltűntek, és az

emberek hónapról hónapra csak a horizonttól horizontig elterülő égboltot látták, amely először gyönyörű, utóbb pedig már gyilkos kék volt, tömegek indultak meg a sarkvidékek felé. A hírek szerint ugyanis a rohamosan olvadó pólusok környékét még rendszeresen öntözték záporok, miközben a földrészek belsejéből lassan eltűntek a tavak, a folyók, ritkulni kezdtek az erdők és az állatvilág, amíg végül mindenki számára nyilvánvaló lett, hogy a folyamatot most már nem lehet visszafordítani. A szivattyúk egyre mélyebbről nyerték ki a vizet, végül sorban leálltak. A források elapadtak, a tározók egymás után ürültek ki. Néhány helyen megpróbálkoztak azzal, hogy a kiszivattyúzott tengervízből lepárolják a sót, és így ihatóvá teszik azt, de szomjazóból túl sok volt, párologtató üzem pedig kevés. Erőforrás sem akadt arra, hogy százával, egyik napról a másikra építsék meg ezeket. Egyetlen kiút maradt hát a bajból, mégpedig a tervszerű menekülés, ami sokfelé sajnos elkerülhetetlenül káoszba torkollt. A kormányok a katasztrófa kezdetén több más szakértő mellett még a hold-kolóniák fejlesztőmérnökeit is hazarendelték, és a sarkvidékre helyezték át őket, mert úgy okoskodtak, hogy akik az égi kísérőnkön fenntartható helyet hoztak létre, azok bárhol elboldogulnak. Tragikomikus, gondoltam akkor magamban, hogy a holdon lévő bázisok még nem elég nagyok és megbízhatóak, hogy megmentsék az emberiségnek legalább egy részét, miközben a bolygónk már hozzálátott módszeres kiirtásunkhoz. Két tűz közé keveredve menekülésre kényszerültünk, de hamar kérdésessé vált, van-e még hely egyáltalán, ahová futhatunk?

Nem én voltam az egyetlen az idő tájt, aki itt maradt, és nem tartott az Északi Sarkra - vagy éppen a délire - a csapatokkal. Sokan hittünk még abban, hogy a dolgok idővel jobbra fordulnak, ezért csökönyösen ragaszkodtunk az addig megszokott életünkhöz, a felhalmozott vagyonunkhoz. De hamar kiderült, hogy ez végzetes hiba volt. A helyzetünk csak romlott; rohamosan fogyott a víz, az élelem, és a gyógyszerek. A túlélők egymásnak estek. Még három-négy évvel ezelőtt is szemtanúja voltam, ahogy fegyveresek támadtak meg másokat a készleteik miatt. A biztos szomszjalál és az éhség fenyegetése erőszakot és nem egyszer kannibalizmust produkált. Így aztán előbb vagy utóbb minden hátramaradott meghalt, esetleg feladta a hiábavaló küzdelmet, és kezdetleges járműveken, vagy éppen gyalogszerrel indult el a szállítójárművek után. Utóbb már én magam is szívesen megtettem volna ezt, csak hogy elkéstem. Tartalékok tekintetében igen szűkösen álltam, a sarkvidék pedig nagyon messze volt.

Persze sokszor eltökéltem már, hogy útnak indulok, de végül mindig maradtam. Ezt csak gyalog tudtam volna megtenni, mert üzemanyag sehol nem volt, és ha lett volna is, nemigen akadt olyan jármű, ami elbír az

irdatlan homokbuckákkal. Egyébként is, miféle autó indulna be úgy, hogy a motortere éveken keresztül telítődött a finom szemcséjű, gyilkos porral? Ez a gondolat pedig minden alkalommal elriasztott, így nem mozdultam sehová. Reménykedve vártam az esőre, vagy arra, hogy az emberek egy napon visszatérnek, és eközben észre sem vettem, hogy csapdába estem a saját múltam helyszínén, csak akkor, amikor már túl késő volt.

Ezerszer átgondoltam azt, hogy vajon, ha mégis lehetőségem lenne útra kelni, sikerrel járnék-e? Találnék még élő embert a sarkkörön, feltéve, hogy túlélném a rengeteg megpróbáltatást, amivel a sivatag átszelése közben találkoznék? Az evakuálást követő pár évben olykor még be lehetett fogni a régi rádiókon különféle kósza adásokat, amik arról szóltak, hogyan próbálják meghódítani az emberek a felolvadott sarkvidéki szigeteket, és hogyan robbannak ki sorra a fegyveres konfliktusok az ivóvíz és a még művelhető termőföldek miatt. Talán végül sikerrel jártak, és kolóniákat alapítottak, talán meghaltak mindannyian. Nem tudtam meg a történet végét, mert a rádiócsatornák már régen elnémultak. Az otthonomtól néhány utcányira lévő rádióstúdióba sem tettem be a lábam már legalább egy esztendeje, pedig korábban heti rendszerességgel jártam oda hallgatózni. Túl fájdalmas, túl kiábrándító volt a hosszú ideje tartó süket csend, ami betöltötte a számtalan csatornát.

Két héttel később egy kifosztott bevásárlóközpont raktárában keresgéltem. Ahogy mindenütt, úgy itt is vastag por lepett be mindent. Csupa szükségtelen holmira leltem. Téli ruhákra, áram híján használhatatlan műszaki eszközökre, kozmetikai cikkekre, és egy, a színes dobozából még ki sem csomagolt játék babára. A kutakodást egy kávézóban folytattam, ahol szerencsémre találtam néhány csomag szárított gyümölcsöt. Bár tudtam, hogy szomjas leszek tőle, az ennivalóra mégiscsak szükségem volt. Éppen a hátizsákomba pakoltam az ételt, amikor odakint feltámadt a szél. Először ügyet sem vettem rá, de aztán megláttam, hogy beborul az ég.

Kirohantam az utcára. Odafent sárgásszürke felhő kavargott, ami csak halványan engedte átszüremleni a napfényt, és lassan szétterült a magas házak felett, évek óta először vetve árnyékot a városra. És bár ezúttal nem zengett az ég, de mire visszatértem a lakóhelyemre, a felleg már látóhatártól látóhatárig húzódott, és a szelet határozottan hűvösnek éreztem. Az égbolt csak hosszú órák múlva, késő éjszakára tisztult ki, és bár eső ezúttal sem hullott, a reménykedés minden eddiginél erősebben éledt bennem újra. Éppen ezért másnap reggel előkerestem a régi, vízhatlan teherautó-ponyvát, amit egy kibelezett katonai járműről szereltem le valamikor, majd levittem az épület elé esőfogó medencét készíteni. Egy tál alakú mélyedést kapartam a homokkal borított utca közepére, gondosan beleterítettem a ponyvát, majd

köveket és fémdarabokat raktam a szélére nehezéknek. Eközben a gondolataim mindvégig csak egy dolog körül jártak: mikor kezd már esni végre az az átkozott eső?

Most már minden éjszaka a megváltó esőzésről álmodtam. Hűs, tavaszi záporokról, amelyek előcsalogatják az újra kizöldülő erdők mélyéről a nehéz, ázott földszagot. Meg jégesővel kísért nyári zivatarokról, amelyek talán még a bibliai Noénak is feladnák a leckét.

Amitől mindvégig rettegettem, néhány nappal később bekövetkezett. A kút nem adott több vizet. Vagy a vízer merült ki teljesen, vagy a talajvíz szintje csökkent a korábbinál is mélyebbre.

Nem voltak illúzióim, tisztában voltam vele, hogy ezzel kezdetét vette az utolsó felvonás. Összesen jó, ha huszonöt liter vizem volt még tartalékban, ami alaposan beosztva sem lesz elég két-három hétnél tovább. Továbbá ott volt még az az egy üveg vodka – sovány vigasz a bajban - amit azóta is a jobb napok köszöntésére tartogattam, és valahol legbelül már tisztában voltam vele, hogy nincs belőle több ezen a világon; sem az italból, sem a jobb napokból. Még a sivatagnak sem vághattam neki ennyi innivalóval, mert akkor pár nap alatt elfogyna az egész, hiszen az egész napos kimerítő menetelésben sokkal több utánpótlást követelne a szervezetem.

Nem tudtam elmenekülni. Már nem. Évekkel ezelőtt kellett volna megtennem, de a tétovázás mindig visszatartott. Gyáva voltam, reménykedő, és a sorsommal megalkuvó, aminek teljes kilátástalanság lett a vége. Ezért pedig csak egyetlen embert lehetett hibáztatni; azt, akinek a beesett arcát bármelyik tükröződő felületben megcsodálhattam.

A következő napokban a bizakodás és a teljes reménytelenség között vergődtem, hol derűlátóan néztem az időnként megjelenő szürke felhőket, hol sírva kértem az eget, hogy szánjon meg végre, de persze semmi sem történt. Így ment ez mindaddig, amíg egy reggel ki nem fogytam az utolsó csepp vízből is.

Két nappal később újra beborult és olyan erős szél kerekedett, amibe időről időre beleremegett az egész toronyház. Talán szerda volt, talán vasárnap. Hosszú idő óta nem számoltam a napokat, és most, a teljes elveszettség tudatában már végképp nem is tulajdonítottam jelentőséget az egésznek. Felkaptam az üveg vodkát, és fakó arccal, teljesen összetörve, megfáradt léptekkel sétáltam fel a lakásomból az épület tetejére, mint egy megvert sereg utolsó túlélője. Tudtam, hogy már soha nem is fogok lejönni onnét.

Odafenn valóságos szélvihar tombolt, vörös, fekete és szürke felhők kavargtak egymásban, mint komor színek egy örült festőművész palettáján.

Nem emlékeztem arra, hogy átéltem-e már valaha ennyire heves orkánt? Az ég morajlott, vakító fehér villámok szaggatták keresztül-kasul. Nem messze tőlem az egyik belecsapott egy közeli épületbe, és én pár pillanat múlva az arcomon éreztem a forró léglökést. Távolabb egy másik ház tetőszerkezete megadta magát az enyészetnek, és nagy robajjal omlott bele az alatta lévő szintbe. Nem volt hát éppen biztonságos fent ácsorogni, én mégsem fogtam menekülőre. Tudtam, hogy most dől el minden. Megálltam a háztető szélénél, huszonöt emelet magasan, és csak vártam. Az örvénylő felleg eközben lassan lejjebb ereszkedett, szinte rátelepedett a városra, mintha az egészet el akarná nyelni. A szél vadul kavarta a port, és már akkora ereje volt, hogy kis híján letaszított az utcára.

Ebben a pillanatban pedig megértettem mindent.

Azokban a felhőkben, amiket az elmúlt hetekben láttam, egy csepp víz sem volt. Nem is lesz soha. Viharfrontok voltak ugyan, de csak porból és homokból álltak. A földrészt és lassan talán az egész világot elborító sivatag dölyfös hírnökeiként érkeztek, csalhatatlan bizonyítékaul annak, hogy a szárazság nem fog megkímélni senkit.

Amikor rádöbbsentem az igazságra, hisztérikus hangon kezdtem nevetni, előbb halkán majd egyre hangosabban, amennyire kiszáradt torokkal csak bírtam. Keserű kacajom messzire szállt a zabolátlan széllel, ami most már olyan erős volt, és annyi homokot kavart szüntelenül, hogy világosan éreztem, ahogy a finom szemcsék sorra a bőrömbe marnak, lassan szinte leforgácsolják a csontjaimról az aszott húst.

Már előre élvezve az ízt, nevetve bontottam ki a földkerekség talán utolsó üveg innivalóját, és nagyot húztam belőle, mielőtt még átadtam volna magam az enyészetnek.

Vérvonal

A fiatal, tűzvörös frizurájú asszisztensnő, akinek a hajszíne túlságosan is élénk volt ahhoz, hogy eredeti legyen, elnyomott egy hosszú ásítást. A válla felett, az ablakon túl a Megyei Egészségközpont parkjának kopasz fái rajzolódtak ki, részben beleveszve az álmos, sűrű novemberi ködbe. Már délelőtt tizenegy óra felé járt az idő, de a szürkület miatt úgy tűnt, mintha ma egyáltalán nem akarna kivilágosodni.

– Akkor ugye végeztünk? – kérdezte a vele szemben helyet foglaló Milton Hays. A kényelmes karosszék ellenére a férfi feszengett. Nem csak azért, mert nem szeretett orvoshoz járni, de azért is, mert az évről évre megismétlődő felülvizsgálatokon rendszerint olyan alapos részletességgel kérdezték ki az életének minden apró, már-már intim részletéről, hogy az mindig kényelmetlenséget okozott a számára. Hiába esett már túl több tucat alkalmon, ehhez egyszerűen képtelen volt hozzászokni. Ráadásul rengeteg idejét elvette, és ez külön bosszantotta; a tegnap délelőtt jó részét is az orvosi laborok közti ingázással töltötte. Bár ő maga is az egészségügynek dolgozott, de csak külsősként; és nagyon nem szeretett vizsgálati alany lenni.

Az asszisztensnő éppen néhány adatot keresett a nyilvántartásban. A számítógép holografikus kijelzője az arca elé, a levegőbe vetítette a különféle grafikonokat és szöveges ábrákat, ő pedig néha megérintett egyet-egyét az ujjai hegyével.

– Egy pillanat. Úgy látom, a tavalyi évben még alacsonyabb volt a cukorszintje – mondta. – a mostani eredmények szerint ez viszont nulla egész hattal több.

– Talán azért van, mert felszedtem néhány kilót – fészkelődött Milton. Még hogy néhányat! Egy masszív tízes ugrott a derekad köré, tette hozzá, persze csak magában.

– Értem. Átküldök önnek egy termékajánlót a legújabb zsírégető kapszulákról, valamint néhány könnyű, otthoni edzésprogramot, kérem, olvassa el! Mondja csak – folytatta aztán - elképzelhető, hogy tartja magát az eredeti megállapodáshoz, és három éven belül lesz még egy gyereke? Nem csak a társadalomnak volna ez hasznos, de onnantól az egész család ingyenesen jutna hozzá minden állami juttatáshoz. – újabb ikonokat érintett meg az ujjával.